

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyi évre	240 K
Félévre	120 K
Hogyodásra	60 K
Egy léra	20 K

Egyes szám ára 90 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felcélős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilthyra(Zápolya)-u. 1. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Veliki Becskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 55. szám.

Kedd, március 9.

Franciák a békerekvizio ellen.

Páris, márc. 7. Az Echo de Paris állást foglal a békeszerződés revíziója ellen. Cikkében a következőket mondja:

Azt kívánják tőlünk, hogy elhagyjuk közép és nyugateurópai szövetségeseinket. A békeértekezlet e kérdésben már megnyilatkozott. Most azt ajánlja, hogy egy más megoldást fogadjunk el. Ha elvetjük a megoldásnak azt a módját, amely gondolatunk szerint nem jelent sem brutalitást, sem igazságtalanságot, hanem csupán az események következményeinek levonását, ha az engesztelő politikáját követjük Németországgal és büntetéseivel szemben, akkor a magunk kezével romboljuk le azt a művet, amelyet Párisban több mint egy év munkájával a legfelsőbb tanács emelt.

Berlin, márc. 7. A Berliner Tageblattnak táviratozzák Baseltől: Az angol alsóház külügyi bizottsága lord Robert Cecil elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy napirendet fogad el, amelyben követeli, hogy Anglia és a

szövetségesek azonnal vizsgálják át a békeszerződéseket.

Bécs, márc. 7. A Neue Freie Presse-nek táviratozzák Londonból: Nittinek sikerült a gazdasági és pénzügyi tárgyalások folyamán álláspontját elfogadtatnia. Elismerték, hogy a leszerelés sürgős szükségesség. Abban is megállapodtak, hogy Németországnak meg kell adni a munkához szükséges eszközöket, Oroszországnak pedig lehetővé kell tenni az újjászervezkedést. Az erre vonatkozó megállapodásokat a nyilvánosságnak szánt felhívásban fogják közzétenni. A három szövetséges nagyhatalom nevében kifejtik, mik az okai Európa mostani gazdasági helyzetének és elmondják hogyan lehet a bajokon segíteni. Azokon a tárgyalásokon, amelyek az Oroszországgal való összeköttetés megkezdéséről volt szó, élénk vita fejlődött ki, amelynek eredményéből azt lehet következtetni, hogy Oroszországgal csak a kereskedelmi összeköttetést kezdik meg.

Készül a választói törvény.

Beograd, márc. 7. (J. S. I.) A képviselőválasztásról szóló törvényjavaslat nemzokára elkészül. Most eszközlik rajta az utolsó simításokat és így pár nap múlva már az államtanács elé kerül.

A jugoszláv-olasz tárgyalások.

Páris, márc. 7. (J. S. I.) A „Journal“ londoni tudósítója jelenti, hogy a jugoszlávok és az olaszok között folytatódnak a tárgyalások. Bármennyire óhajtja mindkét fél a megegyezést, mert ez mindkét félnek lehetővé tenné a leszerelést, mégis érezhető, hogy a tárgyalások nem igen kecsegtetnek eredménnyel. A jugoszlávok kijelentették, hogy nem lehetnek Wilsonnál kevésbé jugoszlávok.

Törökország lakossága 30 millióból 6 millió lesz.

Beograd, márc. 7. (J. S. I.) A „Politika“ jelenti Londonból: A főtanács elhatározta a török császárság területének megkisebbitését olyképp, hogy Törökország 30 millió lakosa közül csak 6 millió fog maradni. Európában Törökországnak csak Konstantinápoly marad meg. Így a törökök adósságait felosztják. A Törökországtól elszakított területeket pedig felszólítják, hogy a reájuk eső terhet vállalják magukra. Egy

pár hajó kivételével, amelyek vámsholgalatot fognak teljesíteni, Törökországnak nem lesz flottája.

Bolszeviki agitátorok ölték meg Somogyit?

Budapest, márc. 5. A katonai ügyészség hivatalos kommunikéjében Somogyi Bélának, a Népszava szerkesztőjének megölésével kapcsolatban még ezt mondja:

Örízetbe vétetett a két említett sofförön kívül még egy egyén, aki állítólag a kommunisták futárja Bécs és Budapest között s akinél a talált levél szövege és a gyilkosság között szoros kapcsolat látszik fenforogni. Több tanu egybehangzó vallomása szerint oly kijelentések hszgzottak bizonyos kommunista körökben, hogy ez a gyilkosság az ő, t. i. a kommunisták érdekét szolgálta, mert mint a Somogyi Béla temetésén egy sir mellett álló egyén a másikkal mondogta, fel kellett rázni a munkásságot, a mely ma már nagyrészt nemzeti alapon áll, tespedéséből, ami ezáltal sikerült is, mert a szervezett munkások ezrei adtak életjelt magukról s megmozdult a tömeg. Gyanyu merült fel arra nézve is, hogy a tettesek vidéki, a főváros és vidékével nem igen ismerős egyének lehettek, sőt az egyik tanu vallomása szerint az autó vezetéséhez sem igen értettek. Az ügyészség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást.

A magyar politikából. A kormányválság.

Budapest, márc. 7. Horthy Miklós kormányzónát való politikai kihallgatások e hétbe is benyulnak, ezek lezártaival a kormányzó Huszár miniszterelnököt fogadja, majd két-három politikust, akik közül dezignálja az új kormányelnököt.

Horthy Miklós kormányzó március 6-án szombaton d. e. tíz órakor Gaal Gasztont, gróf Széchenyi Viktort, Chorin Ferencet, Hegedüs Lorándot, Csernoch János hercegprimást, d. u. 4 órakor pedig Székely Jánost, Miakits Ferencet, Gieswein Sándort, Mesko Zoltánt és Thury Bélát fogadta kihallgatáson.

LEGUJABB

A veliki becskerekai jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Bécs, márc. 7. A „Berliner Tageblatt“ londoni hirt közöl, hogy a japán alsóházban az általános választójog tárgyalása alkalomával botrány tört ki, amely alkalommal a rendőrség és a képviselők között verekedésre került a sor. A városban éjjelig tüntetések voltak. A japán konzul a hirt megcáfolja, kijelentvén, hogy az esemény kisebb jelentőségű.

Teschen, márc. 7. Az entente-bizottság felhívást bocsájtott ki, hogy a polgárságnak március 10-ikéig be kell szolgáltatni a fegyvereket.

Spalató, márc. 7. Raguzából jelentik, hogy Cenzon olasz hadihajóval 2200 hadifoglyunk érkezett olasz hadifogságból.

Bécs, márc. 7. „Neue Freie Presse“ jelenti, hogy az entente sürgős jegyzékkel fordult a nacionalista államok kormányaihoz. A jegyzékben felhívja őket, hogy nevezzék ki a nemzetközi közlekedési bizottságba a tagokat. A bizottság Bécsben fog összeülni egy francia szakember elnöksége alatt. A jegyzék követeli, hogy az illető államok megbízottjainak adjanak részletes meghatalmazásokat, mert a mostani szomorú közlekedési viszonyokat rendezni kell.

Beograd, márc. 7. A szerb királyi tudományos akadémia az egyetem disztermében március 7-ikén ünnepélyes ülést tartott dr. Massaryknek, a cseh-szlovák állam elnökének 70ik születésnapja alkalmából. Massarykot ekkor fogják az akadémia tagjával megválasztani.

Beograd, márc. 7. A városi választmány elhatározta, hogy a jugoszláv barátság jelül dr. Massarykot Beograd diszpolgárává választja és nevével egy utcát fog elnevezni.

Az első statáriális tárgyalás Becskereken.

**A Katince-pusztai csősz gyilkosai a rögtönítelő bíróság előtt...
— Vucskovacski Rada rejtélyes halálának körülményei. —
Határozat: rendes bíróság elé utalták a bűnügyet.**

— Saját tudósítónktól —

Veliki Becskerek, márc. 8.

Vucskovacski Rada Katince-pusztai csősz meggyilkolásával gyanúsított öt vádlottat tegnap statáriális bíróság elé állították. Szombaton egész nap a tanukat hallgatta ki az ügyészség és így a tervbe vett tárgyalás vasárnap reggel 8 órára maradt. Mint már megirtuk, Vucskovacski Rada az önkéntes katonák (dobrovojcik) csősze volt a Katincepusztán, azoknak földjét őrizte és mint ilyen a múlt hét szombatján egy árok miatt összeveszett öt budzsáki földművesel. A veszekedés vége a csősz halála lett.

A tegnapi rögtönítelő tárgyaláson, amely első volt Becskereken a statárium kihirdetése óta, tisztázódtak némileg a csősz rejtélyes halálának körülményei, a bíróság gondosan, lelkiismeretesen átvizsgálva az ügyet, úgy találta, hogy az nem tartozik a statárium elé és ezért egy napi tárgyalás után a rendes bíróság elé utalta.

A tárgyalásról a Torontál részletes tudósítása a következő:

Negyed kilenc órakor foglalta el a bíróság Risztics Velimir dr. elnöklété alatt helyét a bírói emelvényen. A tárgyalóterem zsufolásig megtelt hallgatósággal. Csak belépőjeggyel lehetett oda belépni, a törvényszék kapujánál és fönt az első emeleten szuronyos csendőrök — az esetleges kivégzési készütség emberei — mindenkit leigazoltattak. A tárgyaláson a törvény értelmében ott volt mindvégig Sztaity Péter rendőrfőnök Popovics Iván rendőrtisztrel. Bírósági tisztviselők, ügyvédek, városi tisztviselők képviselték az intellektuális hallgatóságot. Itt-ott feltűnt egy két kíváncsi női fej is.

A bíróság tagjai a következők: Elnök: Risztics Velimir dr. Szavazóbírák: Junga Aladár, dr. Kiss János, dr. Maszalts Ferenc, dr. Vojvodics Iván. Pótbíró: dr. Balla Emil. Jegyző: Pavlovity Braniszlav. A vádhatóságot Grsits Pál dr. vezetőügyész képviselte, a vádlottakat védtek: dr. Mihajlovics Jován (Mircs Dusánt), dr. Gavrilá Emil (Mircs Nikolát), dr. Eibeschütz Miksa (Radanov Pérá), Dimitrievits Jován (Dungyerszky Nicolát) és dr. Vászits Endre (Ilin Pérá) Orvosszakértők: Fialovszky Béla dr. és Magyar Károly dr. A sajtó részéről jelen voltak: Gruits Novák (Sloga), Jestsics N. (Banatski Glasnik) és Rehorovszky Jenő (Torontál.)

Szuronyos fogházörök vezetik be a vádlottakat. Nagyon meg vannak ijedve ezek az emberek. Szegényesen öltözött budzsáki földművesek, akik maguk a legjobban csodálkoznak, hogy ilyen nagy érdeklődés mellett folyik ügyük tárgyalása.

Bejön a megölt Vucskovacski Rada felesége. Egy siró öregasszony a fiával, egy 27 éves „dobro vojác“-cal (önkéntes katonával). Egy széket adnak az öregasszonynak, aki fejét a tenyerébe temetve sirdogál csöndesen...

Mindjárt a tárgyalás megkezdésekor

feláll Grsits Pál dr. vezetőügyész és szóval vádat emel.

— Vádat emelek a terhelt ellen a Btk. 279. §-ába ütköző szándékos emberölés büntette címén, amelyet azáltal követek el, hogy folyó hó 3-án, szerdán délelőtt 9 órakor Vucskovacski Radát löfegyverrel megölték. Kérem, hogy a 20749 számú min. rendelet értelmében a terheltet ügyét a rögtönítelő eljárás szabályai szerint tárgyalják le és eszerint hozzanak ítéletet.

Bejönnek a tanuk. Először a vád tanui: egy rendőr és öt földműves.

— A védelemnek is vannak tanui — mondják a védők.

A bíróság tudomásul veszi.

Az elnök egyenként szólítja a vádlottakat, akiket először az általános kérdésekre hallgatnak ki.

Mircs Dusán 43 éves, nős, 3 gyermek atyja;

Radanov Péter 39 éves, nős, 2 gyermeke van;

Mircs Nicola 48 éves, nős, 1 gyermek atyja;

Dungyerszky Jóca 53 éves, nős, 2 gyermeke van;

Ilin Péra a legfiatalabb: 35 éves, nőtlen.

Kimennek a vádlottak, a tanuk is, csak Mircs Dusán, az elsőrendű vádlott maradt bent.

— Megértettem a vádat és nem érzem magam bűnösnek — mondja halk hangon a báránybéléses kabátú, hatalmas termetű ember.

— Az árkon már átmentünk a kocsi-val, amikor Dungyerszky leugrott, hogy beássa az árkot. Más kocsiaknak akart ezzel átjárót csinálni. A csősz mindjárt rálért, de nem találta. Utána a bátyámra: Nicolára lért, aki elájult, összeesett. Többet nem tudok semmit, mi történt. A csőszre mindjárt ráugrottak a többiek, ahogy az kezdett löni. Hogy ki lért rá a csőszre nem tudja.

Mircs Nicola azt vallja, hogy ő hajtotta a kocsit. Mikor a csősz lért, rákiáltott:

— Ne löj ennyi ember előtt!

Ekkor a csősz reá is lért egyet. Ő aztán elájult és nem tudja mi történt. Egy kicsit be voltak csipve a kérdéses alkalommal.

Elnök: Egy tanu azt állítja, hogy maga vette el a revolvert a csősztől és maga lért rá.

A vádlott: Én nem löttem.

Radanov Péter, az alacsony termetű, nagy harcsabajuszu vádlott jön sorra. Széles gesztusokkal magyarázza, hogy történt az eset. Azért akart ráugrani a csőszre, hogy az ne löjjön többé. A csősz leesett a földre, ő ráesett. Ebben a pillanatban látta, hogy Ilin Péra a kapával üti a csősz fejét... Továbbiakra nem emlékszik, mert ő is elájult, miután a sapkáját surolta a golyó és ettől nagyon megijedt. (Mutatja a sérült sapkát.)

Ilin Péra úgy adja elő a dolgot, mint a többiek. Tagadja, hogy kapával ütötte volna a csősz. Nem tudja azt sem, ki lért rá.

Mircs Nicola is úgy vall, mint a többi négy vádlott. Nem tudja ki lért a csőszre, hogy ki ütötte, azt sem tudja.

Az elnök ekkor szembesíti Radonovot Ilin Pérával, aki tagadja továbbra is, hogy ütötte volna az elhaltat.

Dungyerszky Jóca, a legöregebb vádlott, előbb félénken, majd nagy páthosszal beszél. Szerinte Radonov ezt mondta: Én önkéntes katona vagyok, nekem nem parancsol senki, mire be akarta ázni az árkot. Mikor Mircs Nicola ráugrott az elhaltra nagy zavar keletkezett, ő nem tudja biztosan, de azt hiszi, hogy Radanov kapával ráütött, de hogy ki lért, nem tudja. Mikor a csősz elesett, akkor revolverlövés hallatszott és a revolver ekkor Mircs Dusan kezében volt.

A szembesítéskor Mircs és Radonov tagadják ezt.

Tíz órakor sor került a tanukihallgatásra. A tanuk sem tudnak semmi biztosat, dacára, hogy egyesek 20—30 lépésre állottak a gyilkosságtól. Nagy dulakodás volt és így nem vehették ki pontosan, ki lért a csőszre.

Kihallgatták Ninkov Pál mérnököt is, aki a parcellázást intézi, de ő sem volt közvetlen tanuja az esetnek.

Bozsín Lázó, Arsenov Sztéva, Minva Kató és Kuzmanov Dana tanuk 25—30 lépésnyire voltak a viaskodás színterétől, de semmi biztosat sem tudnak.

Az elnök: (Kuzmanov Danához) Rossz ember volt az elhalt? Maga ismerte?

A tanu: Hát ismerhetik az asszonyok eléggé a férfiakat?.. (Élénk derűtlenség)

Felolvassák az orvosi látteleletet Mircs Nicola vádlottáról, aki 8 napos sérülést szenvedett a lövés folytán.

Ezután az orvosszakértői véleményekre került a sor. Ez döntötte el a vádlottak sorsát.

Fialovszky Béla dr. adta elő először orvosi szakvéleményét. Eszerint a halál közvetlen oka belső elvérzés volt. A golyó a szívet éppen a közepén furta át.

Az elnök: Dulakodás közben önmaga is ejthette az elhalt a sérülést?

Dr. Fialovszky: A lövés helye és a seb iránya nem zárja ezt ki. A ruhát és a testet pontosan megvizsgáltuk, pörkölődést nem vettünk észre ugyan, de azért nincs kizárva, hogy dulakodás közben sült el a revolver és így önmagát lötte agyon Vucskovacski Rada.

Az elnök: A fejsérülések is előidézhettek a halált?

— Nem, mert a koponya rendkívül erős volt.

Magyar Károly dr. nagyjában hasonló szakértő véleményét adott elő.

Egy órakor az elnök a tárgyalást délután fél 3 órára halasztotta, amikor sor került a perbeszédre.

Grsits Pál dr. vezetőügyész csak Mircs Dusánnal szemben tartotta fenn a vádat a statáriális bíróság ítékezésére, a többi négy vádlottnak a rendes bíróság elé való utalását kérte.

A védők valamennyi vádlott ügyét a rendes bíróság elé kérték áttenni.

Fel hat órakor hozott a bíróság határozatot, amelyet órási érdeklődés előzött meg. A városban hirtelen terjedt a statáriális tárgyalásnak, délután nagy kíváncsi

tömeg lepte el a törvényszéki palota környékét, azt hívnék, hogy halálos ítélet, esetleg kivégzés lesz.

A határozat szerint valamennyi vádlott ügyét a rendes bíróság elé utalták, a vádlottak továbbra is vizsgálati fogságban maradnak. Le lehetett olvasni a vádlottak arcáról, hogy megkönnyebültek

a határozat kihirdetésére. Néhány órán át halálos félelemben feszengtek a csillogó szuronyok között. Most ez a félelem egyszerre elült: határozott lépteik alatt, ahogy a fogdába lépkedtek vissza, kattogtak a népes törvényszéki folyosó kőköcsái . . . R. J.

Franciaország nem akarja átadni Angliának a német hajókat.

Genf, márc. 7. Franciaország közvéleménye igen felháborodott amiatt, hogy azt a 200.000 tonna hajóteret, amelyet Németország már átadott Franciaországnak, most Angliának kell kiszolgáltatni. A francia kereskedelmi tengerészet tiltakozását fejezte ki a francia kormány előtt. A francia tengerészek nem hajlandók egyetlen hajót sem kiszolgáltatni. Angolország és Amerika Francia-

országnak adott ígéretüket titkos szerződésekkel megsértették. Franciaország a háboruban elvesztette termelésének három negyed részét, míg a többi szövetséges kifejleszthette iparát és tengerészetét. Franciaország másfélmillió halottat fizetett ezekért a hajókért. A francia tengerészek jogait minden körülmények között megvédelmezik.

HIREK.

Halálozások. Mint igaz részvétellel értesülünk Weinovics Mihály nyugalmazott 29-ik gyalogezredbeli alezredes 62 éves korában hosszas betegeskedés után tegnap, vasárnap délelőtt Beogradszka (Écskai) u. lakásán meghalt. Az elhunytat kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. Temetése ma, hétfőn d. u. 3 órakor lesz a Beogradszka utcai gyászszobából.

Lapunk zártekor vesszük a hírt, hogy Dienstl Emilia nyugalmazott áll. elemi isk. igazgatótanító hosszú szenvedés után meghalt. Az elhunytat, aki közel négy évtizeden át szolgált nagy sikerrel a tanügyet, holnap délután 3 órakor helyezik örök nyugalomra.

Ujra bezárták a budapesti egyetemet. A budapesti egyetem rektorainak rendelete szerint a március 1-én kezdődő beiratások a további intézkedésig szünetelnek. Az egyetem bezárásának oka az az ellentét, amely az egyetemi tanács és az egyetemi karhatalom között fennáll.

Álarcos-bál Fehértemplom. Az izr. ifjúság folyó hó 3-ikán nagyszabású álarcosbált rendezett a Burg tánctermében, mely mindvégig a legfényesebben sikerült.

A megvadolt német tabornokok keszek német bíróság elé állni. Berlinből jelentik: Azok a német hadvezérek, akiket az entente a háboruban elkövetett bűnökért Londonban szövetségközi törvényszék elé akart állítani, gyűlésre jöttek össze, hogy miután a legfőbb tanács elállott a kiszolgáltatás követelésétől és beéri, ha a német birodalmi főtörvényszék ítélkezik fölöttük, egységes eljárásban állapodjanak meg. A tabornokok rövid tanácskozás után nyilatkozatot szövegeztek meg, amelyben hangoztatják, hogy egyetlenegy sincs közöttük, aki akár most, akár a jövőben hajlandó volna idegen bíróság elé állani, mert abban katonai becsületének és német állampolgári méltóságának megalázását látja, ellenben valamennyien készek magukat a lipcsei birodalmi főtörvényszék ítéletének alávetni, minthogy vakon bíznak a német bíróság törvény- és jogtisztelésében. A nyilatkozat azzal végződik, hogy a német hadvezérek teljes mértékben viselik a felelősséget minden parancsukért, amelyet az alájuk rendelt csapatkötelékek vezetőinek adtak. Előzőnek Ludendorff írta alá a nyilatkozatot, utána Kluck tábornagy, Falkenhain volt vezérkari főnök, Scheer tengernagy aláírása következik.

Az anyakönyvi hivatalból. A Veliki Becskerek anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasság: Sztefanov Lázár gk. mészáros és Terzin Danica gk. — Spröder Mihály rk. molnárszegéd és Kugler Etel rk. — Keller Rezső rk. géplakatoszegéd és Molnár Mária rk. — Klup Miklós rk. borbély és Kunszt Teréz Paula rk. —

Születések: Spity Iván gk. hajókormányos, fiu. — Roszman Róbert rk., fiu. — Milanov Szvetozár gk. földműves, leány. — Tarcsuly Milivoj gk. hentes, leány. — Floth Arthur rk. kereskedelmi utazó, fiu. — Dr. Gyurics Koszta gk. hitoktató tanár, fiu. — Lekker Péter rk. lakatos, leány. — Somogyi Katalin ref., fiu. — Radu Regina gk. cigányzó, leány. — Schön József rk. zenész, fiu. — Kantár Imre rk. vonatkísérő, fiu. — Fanka Andras gkath. vasuti munkás, fiu. — Szeredai József Ernő ref. vasuti tisztviselő, fiu. — Bogosavlyev Sztéva gk. napszámos, fiu. — Budimlics Zsárkó gk. városi tisztviselő, fiu. — Brvenyik Sándor ág. ev. kocsigyártó, fiu. — Krumenacker Károly József rk. upravítely, g. d. d., fiu. — Meiszner György rk. kereskedősegéd, fiu. — Gyukics Dusan gk. napszámos, fiu. — Graor Zsiva gk. napszámos, leány. — Weber Mihály rk. szobafestő, leány. —

Halálozások: Schröder Ilona rk. 4 éves, tüdővész. — Mocin Jelena gk. 9 hónapos, görcsök. — Rumón Ilona ág. ev. 20 napos, tüdőgyulladás. — Konrad Katia rk. 23 éves, tüdőgyulladás. — Ruzsity Martinov Lyubica gk. 5 éves tüdővész. — Wertl Adam Zoltán rk. rajzoló, 29 éves, spanyolnátha. — Janosev Aca gk. napsz., 86 éves, üdőrrelmeszesedés. — Özv. Matejits Krisztina gk. 78 éves, szivhűdés. — Balog Gábor rk. napszámos, 77 éves, aggkór. Bacsai János 70 éves, magánzó, aggkór. — Kiss József ref. 76 éves, napszámos, aggkór. — Tladics Szvetozár gk. 60 éves, napszámos, szivhűdés. — Vörgics Szima gk. 70 éves, aggkór. — Schemmel József ev. 73 éves, aggkór. — Ninkov Dusanne gk. 30 éves, tüdőgyulladás. — Marosán Alexáné gk. 38 éves, gyermekágyiláz. — Kirch József rk. 9 hónapos, bélhurut. — Pálfi József 60 éves, bérkocsics, tüdővész. — Pantics Szvetozár gk. 69 éves, szabó, szivhűdés. — Schosberger Hugó izr. 72 éves, szivhűdés. — Konsztantinovics Joca gk. 52 éves, tüdővész. — Kovács Imre 20 éves, napszámos, szivhűdés. — Naveszák Julis rk. 15 hónapos, krup. — Sztaniszlavjev Laza gk. 66 éves, szivhűdés. — Gadics Boskó gk. 43 éves, tüdővész. — Özv. Petrisics Szovroné gk. 69 éves, szivhűdés. — Versing Berta 4 éves, veselob. — Szagadjin Iván gk. 28 éves, szivhűdés. — Bronts Nándor rk. 23 éves, veselob. — Özv. Mrnik Antalné rk. 50 éves, aggkór. — Özv. Etlinger Mihályné 81 éves, aggkór. — Kollet János rk. 54 éves, tüdőgyulladás. — Özv. Theisz Jakabné szül. Gruszling rk. 76 éves, rák.

Talált pénzárca. Nemanyina-uticában (Jenő herceg-u.) egy fekete börpénztárca kevés pénzzel találtatott. Tulajdonosa a rendőrségen a 2-es számú szobában átveheti.

Francia és angol napi és heti lapokra, német és francia divatlapokra Mangold Lipót könyvkereskedőnél lehet előjegyezni. Ezután csak azok a lapok jönnek, amelyekre az előjegyzés megtörténik. Előfizetési díj nincs, a lap az átvételnél fizetendő. Az átvétel kötelező.

Tánciskola megnyitás. Schmidt M. és Mrksity K. okl. táncitanítók 1920. évi március hó 18-án, (csütörtökön) a „Srbska Krana” (Korona szálloda) földszinti tánctermében táncanfolyamot nyitnak. — Tanítási csoportok: diákok részére d. u. 5—7 óráig, felnőttek részére este 8—10 óráig. A délutáni órákban gyermekcsoport 7—14 éves koruak részére. Beiratások naponta délután 3 órától kezdve a fenti táncteremben. Tanítatnak a legújabb táncok közül: Storktrott, Foxtrott, Furlana, Espanyol. Tandij zenedíjjal együtt 40 dinár, (160 korona.) Régebbi tanítványok kedvezményben részesülnek.

Kolesak tengernagy. Az orosz bolsevizmus kemény ellenfelének neve hamarosan kikerül a forgalomból. Megjött a hír, hogy a vörösök kivégezték és azóta már nem érdeklí a közvéleményt. A most érkezett angol lapok rokonszenvesen emlékeznek meg róla, de nem tudják, hogy tulajdonképpen hogyan ment végbe a bukása, főleg azért magasztalják, hogy mint egyszerű tatár tiszteske oly magas rangra vitte. A csuzimai tengeri ütközetben különül viselkedett, mint parancsnoktársai, ezért diszkardot is kapott, amelyet utóbb — semhogy az ellene lázongó tengerészek kezébe jusson, — a tengerbe dobott. A forradalmi Oroszországgal még tudott volna megbékülni, de a bolsevizmust nem tudta bevenni és felvette ellene a harcot. Sajnos, küzdelme kudareccal végződött.

A népszerű francia köztársasági elnök.

„Aki nem adózik, hasonlatos a szökött katonához . . .”

Neully, Chateau de Madrid, febr. 28.

Az új köztársasági elnök határozottan népszerű. Nem a lapok közleményei után ítélek, — öreg újságíró mindenkinél bizalmatlanabb a sajtóval szemben, — hanem abból, amit a szemem lát és a fülem hall. Tegnap épp akkor vetődtem a place de la Concorde-ra, amikor Deschanel ex Elyséepalotából elindult a hagyományos elnöki vizitre a városházára. A hatalmas tér tömve várakozókkal. A tavaszi napfényben és a lágy, friss levegőben szinte csillogott a vidámság és a Tuilleries vasrácsaiba kapaszkodó boltoslegények és midinette-ek arcáról messzire kacagott a pajkos jókedv. Munkaszünet, szép idő és egy kis látványosság: kell-e több Páris népének? Egy csoportban idősebb, jól öltözött „bourgeois” ok beszélgettek.

„Biztos, hogy Deschanel jó elnök lesz, mondja az egyik szilárd meggyőződéssel. Nincs benne az a gyűlölködés, amely bizonyos államférfiak hideg és kegyetlen szívét fütötte. (A bizonyos szót egy sokatmondó tekintet követte, — igen, uram, értem, ön Clemenceaura gondol.) Deschanel nem képzeli, mint amazok, hogy ő egyedül a világ agyveleje és Európa esze; tud mérteket tartani és szereti a békét, ami ugyebár, a legfőbb minden jó között?”

Senki nem mondott ellen. De ime, már jön az elnök, — kocsija előtt és után csillogó vértetű, lófarkos sisaku kúrasszirok, — s amint a tömeg hátranyom a vasrácsához, hallom üde leányajkáról: „Comme il est encore bien. Il a l'air si gentil.”

Az ötvenhatéves elnök valóban még mindig mutatós férfi, de a gentil szónak a francia nép nyelvén más az értelme, mint a szótárban vagy a szalontársalgásban. Azt jelenti, hogy jó; olyan jó, mint például a jó kenyér. Poincaréval ellentétben, kinek mosolyában van valami gépies, filmszerű, Deschanel a közvetlen szeretetreméltóságot sugározza. Ismertem öt vagy hat elődjét, külső megjelenésben egy sem volt nála rokonszenvesebb. Azt hiszem, Franciaország jól választott, amikor reá bízta a legfőbb hatalmat: Deschanel nem barátja a kalandoknak. Ha csak rajta mulik, újabb háborútól megkímélné a francia köztársaságot.

A hamarának és a személynak küldött elnöki tizenetéből ez a mondás ragadta meg a figyelmét: „Minden francia köteles, teherviselő ereje szerint, megfizetni a maga adórészét. Aki kivonja magát alóla, ugyanazt eszeleksi, mint a katona, ki megszökik a lövőárokból vagy elfut a csatától.” — Ugy hiszem, ezt a kijelentést nálunk sokkal többeknek kellene megszivlelniök, mint a franciáknál, akik ismernek ugyan népszerűbb és kellemesebb dolgot az adófizetésnél, de mégis eleget tesznek polgári kötelességüknek.

A nemzeti kölcsönre való jegyzés sikere is mutatja, hogy a francia nép, ha kell, pénzével is siet az állam segítségére. A helyzet — mint azt a francia valuta értékének megromlása legeklátásabban bizonyítja — akkép jellemezhető: Franciaország ezidőszerint szegény, de a franciák gazdagok. Eddig inkább takarékoskodtak pénzükkel, mint fiaik vérevel; most ki kell nyitniök pénztárcáikat, hogy állam kasszája megteljen. Az aláírások özönlenek, de ennél talán még nagyobb jelentőségű, hogy a francia kölcsön jegyzését Anglia és az Egyesült államok is megengedték. Hatása már észrevehető: a frank kurzusa Londonban és Newyorkban megjavult.

A papirból készült korona. A L'Homme Libre szini kritikusa beszámol Jean Sarmant „La Couronne de carton” című színműve sikerével, mely a Théâtre de l'Oeuvre ben került először színre. A darabnak a való élethez nem igen van köze, a képzelet talajából sarjadt ki. Egy trónnak az örököse, eltitkolva igazi kilétét, de megőrizve teljes függetlenségét, vándor színészcsapat társaságában kóborolja be egész Európát s játszik a színpadon is, azonkívül is. Mikor ősei trónjára kerül, magához hívja volt pályatársai közül azt a színésznőt, akit akkor, a vándorélet vig napjaiban, viszonzatlan szerelemmel szeretett. Most két alakban kéri szerelmét. Először igazi mivoltában mint király, komolyan, méltóságosan, de eredménytelenül; majd komédiásnak öltözött, kifizúrva saját előbbi, igazi énjét, mire karjaiba omlik az idáig hajthatatlan ifjú nő. A férfi azonban, mikor már nyert ügye volna, eltaszítja magától!

A papirfogyasztás Amerikában. Newyorki lapjelentések szerint az amerikai újságok papirfogyasztása az utolsó hónapban 9565 tonnával kevesebb volt, mint az előző hónapokban. Ennek az az oka, hogy a papir Amerikában is nagyon megdrágult.

A dohány ára. Angliában is emelkedik a dohány unciája, amint Londonból jelentik, másfél és két pennivel. A tíz cigarettás dobozok ára is emelkedett egy fél pennivel, vagy egy egész pennivel. Mindent összevéve, azonban az angolok még valahogy elbirják ezt az áremelkedést.

Hirdetmény.

A kifogásolt 1000 koronások tulajdonosainak figyelmébe!

Figyelmeztetnek mindazok, akik megsemmisített bélyegű 1000 koronások birtokában vannak, hogy azokat *bezárólag március 15-ig* deponálhatják ama intézeteknél, melyek a pénzbevitelt eszközlik. Mindazok, akik az ilyen bankjegyeket megtartják, ki vannak téve ama kockázatnak, hogy azokat teljesen elveszítik.

A bankjegybeviteli delegáció.

Kifogástalan

házikoszt

kapható jutányos áron
Krunszka (Korona) utca
26. szám alatt. 450

Meghívás.

A Kibekházi Magyarörmény Szövetkezet tagjai 7. évi március hó 13-án délután 1 órában ifj. Beeskerek Mihály vendéglőjében tartandó

XIV. évi rendes közgyűlésére meghívotnak.

Napirend:

1. Az évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
2. Igazgatósági jelentés és felmentvény kérése és megállapítása.
3. Felügyelő-bizottsági jelentés.
4. A nyereség hováfordítása iránti határozat.
5. Két hitelesítő kiküldése a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
6. Egyéb indítványok.

Az 1919. évi december hó 31-én a tagok száma 31 volt 213/4 üzletrésszel, 21.300 K 50 f értékben. Az évi mérleg- és nyereség-számla a költség-házánál és a gőzmalomban közszemlére vannak téve. Kelt Kibekházán, 1920 évi március hó 1-én.

Teljes tisztelettel

Poroszkai Zoltán,
elnök-igazgató

452

Egy

gordonka

vonóval 1200 koronáért eladó.

Megtekinthető Nemanyina (Jenő herceg) utca
8. szám alatt. 458

Eladó

és azonnal átadható 1 1/2 hold, a város közelében fekvő

szántó föld

volt szőlő, gyümölcsfákkal.

Cím a kiadóban. 455

Újabb nagymennyiségű

la porcellán-edény,

teljes szortirozás, olcsó nagyban áron kapható
Csakis viszonteladókknak! 457

Nagyobb vételnél frco, frco.

Kérem az árut személyesen megtekinteni!
Klement Ede kereskedő, Bácsföldvár.

Átköltözködés miatt egy kisebb családi

ház,

mely üzletnek is alkalmas,
azonnali beköltözéssel eladó.

Cím a kiadóhivatalban. 454

Egy teljesen új, modern

háló- és uriszoba,

ugyszintén kevésbé használt ebédlő eladó

Obala Princeze Jelena (Gizella-part) 5. sz.
Megtekinthető d. e. 10-11 ig, d. u. 4-5-ig.

„Mursa” cipőkrém,

2. számú, friss töltés, szállítható
12 tucattól fölfelé, tucatonként
20 koronáért. Nagyobb vételnél
megfelelő árengedmény. 459

Sándor Ehrenfreund junior

447 Osijek I., Desatičina utca 19.

Jó új bort

jutányos áron kap 45220

Kardos Lajos borpincéjében,

36 Nagyhid mellett, Linyacsi-léle ház.

ÉRTESÍTÉS. Van szerencsém a n. 6. község szíves tudomására hozni, hogy Obaliteva (Zápolya) utca és Obala Princeze Jelena (Gizella-part) sarkán, a volt Karácsony-féle házban

lakatosműhelyt nyitottam,

ahol minden e szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan készítek. Kérve a t. közönség szíves pártfogását, maradok teljes tisztelettel
Dalinyák Mihály lakatos-mester.

Rüht és viszketeget

172 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kintinben bevált

SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban
Veliki Beeskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

Keresek 3-4 HP.

gőzgépet

kazánnal együtt felszerelve és 3-4 HP.

lokomobilt.

407

Ajánlatokat a kiadóba kérünk „Gőzgép” jelige alatt.

Erdős Emil gabonakereskedő
vetőmagkereskedése Vel. Kikindán

Bánáti elsőrendű kerti és gazdasági
magvak „Mauthner” rendszerű eladása.

Kizárólag elsőrangú gazdaságok vetőmag ajánlatait kérem — — — 390

Zsákok

minden minőségben, ponyvák, kenderzsinetek minden vastagságban, kötelek, szőlő- és kéveköttető fonalak, hálók, hátszati cikkek, pokrócok, szövetek, csomagoláshoz papírszinegek, zsákszinegek jutányosan beszerezhetők: 411

Schiff Ábrahám zsák- és ponyvaköleszöngőnél Novisad (Ujvidék), Futaki-utca 26. Telefon 403.

Karbid nagyban 10 korona.

Nagy választék karbidlámpákban. • Nagymennyiségű la karbidégő. • Cink és horgonyzott vaslemez raktáron. • Patkószögek kg-ja 25 koronáért. • Műszaki és villamosági cikkek, tömitések és szerszámuk. 341

Fischer Testvérek Novisad, II. Rákóczi Ferenc-ut 15.

Veszünk

1. néhány darab jó állapotban levő új vagy használt fűrészlapot és
2. egy fahasogatógépet.

Bohn M. és Társai

gőztéglagyára Zombolya

435